

at tale med den tiltalte, og jeg skulde derfor foreslaa, at man indskrænker sig til at sige, at det samme skal gælde her som ved de civile Retter; thi det kan jo ikke være Meningen at indføre andre Regler for Defensorerne her ved Militæretaten end dem, der gælde for de civile Retters Bedkommende. — Dernæst er der et andet Spørgsmaal, som jeg heller ikke ser, at man har behandlet nede i det andet Ting. Det er Spørgsmaalet, om man skal kunne paalægge Sagførere og andre at agere Defensorer ved de militære Retter. Det er et Spørgsmaal, som ikke er uden Bigtighed. Jeg ved ikke, hvad Sagførerstanden vil sige dertil, at der gives et saadant Paalæg; men jeg tror dog, at det er nødvendigt, thi man kan jo dog ikke forlange, at Amtmanden skal løbe fra den ene til den anden for at spørge, om han er villig til at lade sig bestikke eller ikke. Dernæst er det ogsaa et Spørgsmaal, om man skal kunne paalægge de Officerer eller andre, som i paakommende Tilfælde, efter hvad der staar i Loven, kunne beordres til at agere Defensorer, dette Hverv. Jeg synes dog, at det noget maa bero paa, om de mene sig selv i Stand til at kunne overtage dette Hverv eller ikke, men det er ogsaa et af de Spørgsmaal, som jeg mener, at man eventuelt bør tage under Overvejelse i et Udvalg. Ligeledes maa der jo ogsaa, hvis man kommer til det Resultat, at der skal kunne paalægges Sagførere at fungere, blive Spørgsmaal om, om man derved mener hele Sagførerstanden, eller om de ikke maa begrænses paa samme Maade som i Civilretten, saaledes at det bliver de af Justitsministeren til Udførelse af offentlige Sager bestittede Sagførere, hvem et saadant Paalæg kan gives.

Jeg har her anthydet de forskellige Punkter, hvor der, hvis man vil fremme Lovforslaget og gøre det til Lov, maa blive Tale om at foretage Ændringer i det, og jeg kunde anføre adskilligt mere af den Slags. Saaledes hedder det, for blot lige at nævne det, mine Øjne falde paa, i § 2: „Er der flere Personer tiltalte under samme Sag, men med forskelligt Strafsansvar, og nogle af disse ikke kræve deres Sag ført for Krigsret med særligt Forsvar, kan Jurisdiktionschefen straks paafende Sagen for disses Bedkommende, for saa vidt den kan afgøres arbitrært“. Denne Bestemmelse passer ikke ganske godt ind i den nuværende Ordning. For det første er det vel rigtigt, at det kan være Tilfældet, at der under en Krigsrets-sag kan være forskellige, for hvis Bedkommende der ikke er Anledning til at lade Sagen gaa til Krigsret; men saa afgøres

det simpelt hen, uden at spørge de paagældende, af Jurisdiktionschefen ved, at han paalægger dem en arbitrær Straf. Hvis de ikke ville tage imod den, efter at have hørt Straffen, kunne de sige: Nej, maa vi da bede om, at Sagen gaar til Krigsretten. Det er det ene Punkt. Det andet Punkt er det, at saaledes som Ordningen nu er i Militæretaten, bruges der i visse Sager en Fremgangsmaade, der forekommer mig ganske praktisk, og som ikke bør affæres. Naar nemlig Forholdet er det, at Sagen for nogles Bedkommende paa Grund af Straffens Størrelse bliver til en Remissions-sag, som altfaa skal indsendes til Generalauditøren for gennem Krigsministeriet at forelægges Kongen, affiger man i et saadant Tilfælde, efter at der er voteret i Sagen, to Domme, nemlig en Dom for dem, for hvis Bedkommende Sagen ikke er en Remissions-sag, og en for deres Bedkommende, som den skal remitteres for. Derved opnaar man, at man ikke behøver at udsætte Sagens Afgørelse for de mindre straffylldiges Bedkommende til, efter at Remissions-sagen er bleven afgjort, hvilket jo vil tage en noget længere Tid, og det synes jeg, at man ikke bør affære sig fra.

Der kan som sagt endnu være ikke saa faa andre Punkter, hvor der er Bemærkninger at gøre, f. Eks. med Hensyn til Spørgsmaalet om Omkostningerne, men jeg finder det ikke nødvendigt her paa dette Stadium at opholde Sagen videre ved at gaa i Detailler. Jeg har blot villet sige saa meget, som var nødvendigt, for at det deraf kunde skimmes af det høje Ting, at hvis man vil fremme Sagen videre, er der ingen Tvivl om, at den i hvert Fald bør sendes i Udvalg, og at den i denne maa blive omdannet ikke ganske ubetydeligt.

Carstensen: Der er vel næppe nogen Tvivl om, at den ærede første Taler har fuldstændig Ret, naar han siger, at Indførelsen af Forsvar ved Krigsretterne vil kunne medføre Forhaling af Sagerne. Det er der ingen, der kan tvivle om, og derfor kunde jeg stærkt fristes til at tilraade det eventuelle Udvalg at søge noget at begrænse den Bestemmelse, at den anklagede har Ret til at vælge en Forsvarer. Men paa den anden Side er der over for den noget mistænksomme Offentlighed nogen Betyggelse i Indførelsen af et Forsvar, og overhovedet tror jeg, at det er rigtigt, at det indføres; naar man ser Sagen fra et noget etist Standpunkt, kommer man til det Resultat, at det vil være fornuftigt og retfærdigt at gøre det. Det ser jo en Rendsgerning, at Krigsretten ledes af Auditøren. I Land-